

LIMBAJUL

Conținut

- 1. Limbajul Noțiuni, funcții, forme ale limbajului.**
- 2. Corelația dintre gândire și limbaj.**
- 3. Activitatea comunicativă și elementele ei.**

1. LIMBAJUL – delimitări conceptuale

- **Sistem de semne aranjate după anumite reguli în vederea fixării, prelucrării și transmiterii de informații (Radu, 1991);**
  - **Reguli ale sistemului de semne:**
    - reguli sintactice: relațiile dintre semne;
    - Reguli semantice: relația dintre semne și semnificații;
    - Reguli pragmatice: reguli de utilizare a semnelor de către agenți în comportamentul lingvistic
-

LIMBAJUL – delimitari conceptuale

➤ **Limbajul: activitatea de comunicare interumana realizata prin intermediul limbii (M. Zlate, 2006)**

➤ Limbajul reprezinta cel mai important instrument al gandirii și constintei

- **Functia semiotica** a limbajului: capacitatea de a utiliza semne, simboluri sau semnificatii drept inlocuitori ai obiectelor și de a opera cu acestia in plan mental.

➤ **Vorbirea** – aspectul psihologic al limbajului;

- Se achizitioneaza pe un suport neuropsihologic innascut , prin zonele specializate ale creierului;

➤ **Comunicarea verbala** se realizeaza cu ajutorul limbii; este de natura simbolica

➤ **Cuvantul** se substituie atat imaginii cat și imaginii acestuia

LIMBA

- **Limba - totalitatea mijloacelor lingvistice (fonetice, lexicale, gramaticale) dispunand de o organizare ierarhica potrivit unor reguli de ordonare (Zlate, 2006);**
  - **Limba - sistem hipercomplex de comunicare socială, îndeplinind functii esentiale in elaborarea și conservarea culturii (Neveanu, 1977);**
    - Prezinta caracteristica de a fi **extraindividuală**
    - Se supune unui **proces de evolutie socială**
    - **Functia referentială** a limbii se realizeaza de catre subiectul constient, respectand normele sistemului lingvistic.
-

Limba – delimitari conceptuale

- **Cuvantul**- unitatea elementara de transmitere a unui inteles;
  - In limba vorbita, cuvantul se compune prin siruri de foneme;
  - In limba scrisa, cuvantul se compune din simboluri grafice, reprezentand fie sunete din limba vorbita, fie intelesuri;
- **Analiza limbii** se realizeaza la urmatoarele nivele:
  - Vocabular
  - Pronuntie (set de foneme, intonatie, ritm, accent);
  - Gramatica (maniera de combinare și flexionare a cuvintelor);
  - Ortografie (maniera de scriere)

Relatia limba - limbaj

- Limba reprezinta un fenomen social, limbajul este o manifestare personală (Cretu, 2005);
- *Individualizarea* limbajului se realizeaza atat in plan fiziologic cât și in plan psihologic;
- Limbajul reprezintă limba in actiune (Rubinstein);

Relatia limbaj - comunicare

- ❑ Intre limbaj și comunicare exista **relații de coincidență parțială**.
- ❑ Comunicarea se realizeaza atat prin mijloace lingvistice, cat și prin mijloace nonverbale;
- ❑ Limbajul se desfasoara și atunci cand comunicarea interumana nu are loc;
- ❑ Comunicarea depaseste limitele limbajului verbal, fiind implicata intr-o serie de comportamente specifice vietii psihice a omului.

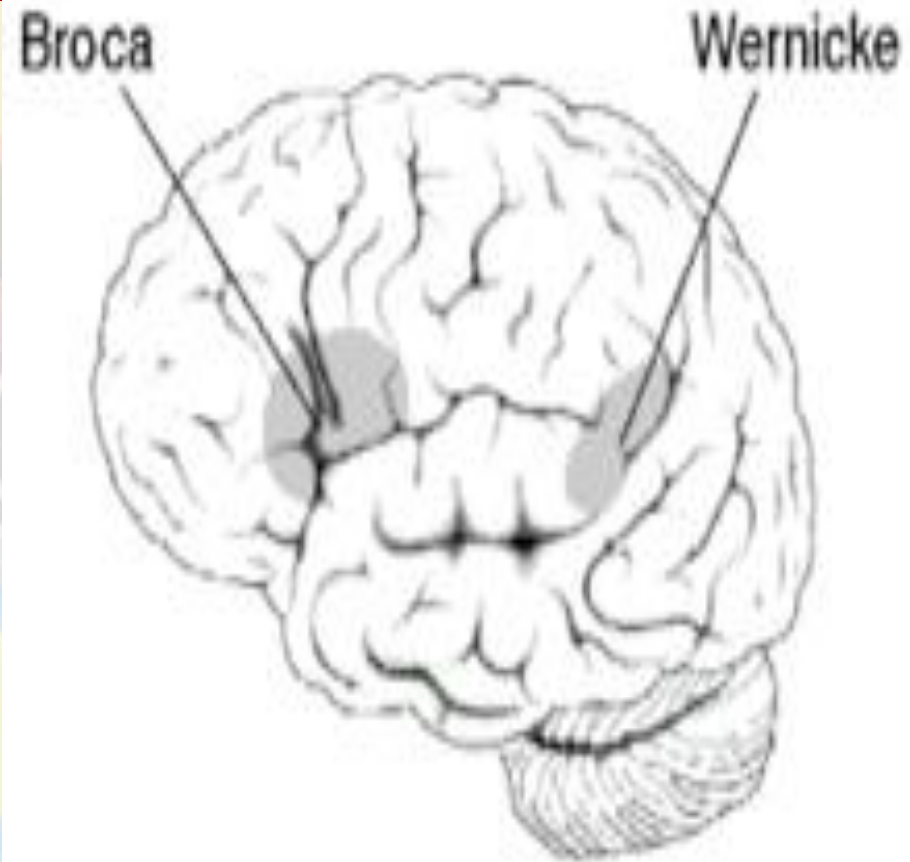
1.2. Mecanismele neurofiziologice ale limbajului

- ❑ **Determinanti limbajului:** *ereditari* (aparatur fonator) și *socio-culturali*;
- ❑ Componentele **aparatur fonator** între care se stabilesc **relatii complexe și conexiuni inverse autoreglatoare**
  - **componentele energetice:** aparatul respirator și de musculatura aferenta;
  - **aparatur fonator propriu-zis:** coardele vocale;
  - **componentele rezonatoare și modatoare:** cavitatea nazala, bucala, muschiul limbii, mobilitatea mandibulei, modularea buzelor;
  - **componenta reglatoare:** auzul fonematic
  - **componenta cerebrala:** arii corticale

1.2. Mecanismele neurofiziologice ale limbajului

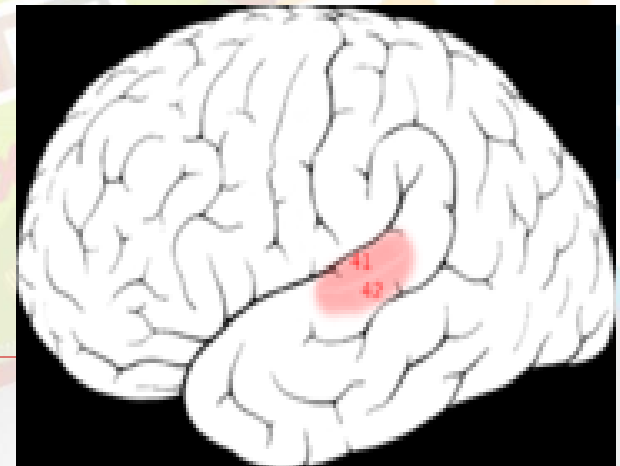
- **Limbajul verbal** - functie ce ilustreaza principiul localizarii dinamice (M. Golu, 2004).
- Prin studii experimentale s-a stabilit centrul limbajului - zonele Broca și Wernicke

1.2. Mecanismele neurofiziologice ale limbajului

- Mecanismul limbajului, organizat după **principiul comenzii și principiul controlului:**
  - 1. Veriga aferenta:** subsisteme functionale specifice (auditiv și vizual)
    - Lezarea ariilor conduce la afazia senzoriala de tip Wernicke (neintelegerea mesajelor adresate oral)

ACTFL

ORLANDO 2013

Convention
Networker

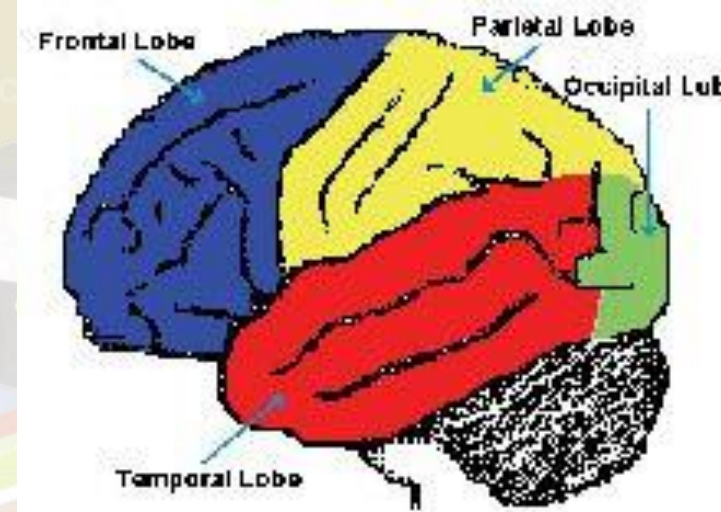
1.2. Mecanismele neurofiziologice ale limbajului

---

2. Veriga interpretatoare:

realizeaza medierea logica intre verigile aferente și cele eferente

- Lezarea zonelor conduce la abolirea functiei designative a limbajului - (afazia semantica)

ACTFL

ORLANDO 2013

Convention
Networker

1.2. Mecanismele neurofiziologice ale limbajului

---

3. **Verigile eferente** (motorii): fonoarticulare și manuale
  - Centrul de comanda al aparatului fonoarticular este aria corticala 9 Brodmann
  - Veriga efectorie este constituita din aparatul fonoarticular
  - Lezarea centrului de comanda cortical – afazia expresiva: incapacitatea de a vorbi fluent;
4. **Verigile autoreglatoare:** asigura coordonarea secventelor in interiorul fluxului fonoarticulator sau al scrisului și adecvarea la specificul situatiilor curente

Producerea și înțelegerea vorbirii

Înțelegerea vorbirii – proces cu desfășurare automată

- Recunoașterea sunetelor: identificarea/perceperea sunetelor limbii
- Perceperea vorbirii: recunoașterea cuvintelor alcătuite din sunete.

Modelul recunoasterii vorbirii

- ❑ Modelul recunoasterii vorbirii - **TRACE (McClelland&Elman)**
  - Subliniaza rolul procesarii descendente (a contextului) in recunoasterea vorbirii;
  - Reprezinta un model conexionist- unitatile sunt independente de procesare, legate unele de altele;
- ❑ **Teoriile retelelor semantice** explica legatura intre cuvant și sens

Sarcina verificarii propozitiei

- Participantilor le sunt prezentate propozitii uzuale. Trebuie sa apese pe buton daca propozitia este falsa. Timpul de reactie va fi un indicator referitor la dificultatea deciziei.
  - Participantii produc raspunsuri incepand de la nodurile retelei (subiectul intrebării) și inainteaza de-a lungul rețelei pana gasesc informatiile necesare.
  - Exista o durata standard de explorare, pentru a recupera informatia, ce este caracteristica patternurilor de recuperare a informatiei.
-

Producerea vorbirii

- Zone ale procesului de producere a vorbirii:
  1. **Conceptualizarea:** determinarea conținutului ce va fi verbalizat
    - **Produsul conceptualizării** reprezintă un mesaj preverbal - constituie nivelul de reprezentare al mesajului
    - **Macroplanificarea** presupune elaborarea unui scop comunicational prin structurarea unei serii de subscopuri și recuperarea informației adecvate
    - **Microplanificarea:** asignarea celei mai bune forme propozitionale

Producerea vorbirii

---

2. Formularea implica traducerea reprezentarii conceptuale intr-o forma lingvistica

- **Componentele formularii:**

- **Lexicalizarea:** selectarea cuvintelor individuale pe care dorim sa le pronuntam
- **Planificarea sintactica:** combinarea cu scopul formarii unei propozitii

3. Encodarea fonologica: presupune transformarea cuvintelor in sunete

---

2.3. Structura și componentele vorbirii

- ❑ **Limbajul – sistem multinivelar:** realizeaza legatura intre ganduri și vorbire prin intermediul cuvintelor și propozitiilor (Chomsky, 1965).
  - ❑ **Niveluri in folosirea limbajului:**
    - Nivelul I: Unitatile propozitionale (propozitiile și termenii propozitionali)
    - Nivelul II: Cuvintele și partile cuvintelor (le sunt asociate sensurile)
    - Nivelul III: Sunetele
-

2.3. Structura și componentele vorbirii

---

1. Sunetele vorbirii:

- ❑ Fonem: unitatea sonora a unei limbi

2. Cuvintele:

- ❑ Morfem: orice unitate lingvistică cu sens
- ❑ Cuvintele exprimă un anumit conținut specific;
- ❑ Morfemele gramaticale includ și cuvintele gramaticale (articole și prepoziții)
- ❑ Sensul: numele unui concept

3. Propozițiile:

- ❑ Unitățile propoziționale includ aserțiuni și termeni propoziționali;
- ❑ Aserțiunea poate fi segmentată în subiect și predicat.
- ❑ Analiza sintactică: descompunerea unei aserțiuni în subiecte și predicate propoziționale și în unități mai mici

2.4. Geneza limbajului

SISTEMELE LIMBAJULUI:

- **Fonologia:** asimilarea corectă a repertoriului de sunete de care copilul dispune pentru a forma cuvinte;
  - **Sintaxa:** regulile de formare a propozițiilor și a frazelor;
  - **Morfologia:** analiza modalităților prin care cuvântul își schimbă forma în concordanță cu funcția sa în propoziție
  - **Semantica:** semnificația cuvintelor
-

TEORII ALE INVATARII LINGVISTICE

- ❑ **Limbajul** se dezvolta in concordanta cu legile invatării
- ❑ **Skinner** (1957) - rolul intăririi in dezvoltarea limbajului
  - Vocalizarea prelingvistica, ganguritul, bolborositul sunt de natura ereditara
  - Intarirea se realizeaza prin zambetul parintilor
  - Vocabularul lingvistic al copiilor se realizeaza prin intarire

TEORIA INTARIRII LINGVISTICE

- ❑ **Neobehaviorismul:** copii retin sunetele din mediul lingvistic fiind motivati intrinsec pentru a le invata.
- ❑ **Skinner:** emisiile formate din mai multe cuvinte reprezinta inlanturi complexe de **tip *stimul- raspuns*** și sunt invatate prin ***intarire***
- ❑ **Limite:**
  - Prin intarire nu se poate facilita invatarea semanticii, foneticii și sintaxei
  - intaririle selective ale copiilor pot degenera;
  - nu se poate explica secventa invarianta a dezvoltarii limbajului și eforturile bruste in demararea acestuia

TEORIA NATIVISTA

- ❑ **Teoria nativista** postuleaza existenta unei tendinte native de achizitionare a limbajului- preprogramare a invatarii limbajului (Birch, Malim, 1988).
  - ❑ **Teoria psiholingvistica (Chomsky)** mecanismul de deprindere a limbajului MDL:
    - interactiunea influentelor de mediu,
    - expunerea la discursul parintelui,
    - intarirea,
    - tendinta innascuta de a achizitiona limbajul
-

TEORIA NATIVISTA

- ❑ Bazele MDL –in universalitatea abilitatilor limbajului uman și in secventele invariabile ale dezvoltarii acestuia
- ❑ Presupune abilitatea sistemului nervos de a invata reguli gramaticale
- ❑ **Gramatica universală** – structura de profunzime, set de reguli de a transforma ideile in propozitii
- ❑ **Lenneberg** (1967): perioada sensibila pentru invatarea limbilor (18-24 luni - preadolescenta) ce corespunde maturizarii neurale (plasticitatea sistemului neural);

TEORIILE COGNITIVE

- ❑ **Asumptii:** *dezvoltarea lingvistica se realizeaza prin intermediul abilitatilor cognitive analitice;*
  - ❑ **Piaget** (1952): dezvoltarea limbajului este subordonata dezvoltarii cognitive.
    - Copiii invata cuvintele pentru a descrie clase sau categorii
  - ❑ Alte teorii cognitive subordoneaza dezvoltarea cognitiva dezvoltarii limbajului
    - Copii creeaza clase cognitive in vederea intelegerii lucrurilor
-

TEORIILE SOCIALE

- ❑ **Brown** : *limbajul provine din nevoia de comunicare a individului*
- ❑ Teoriile asupra dobândirii limbajului trebuie să se axeze și asupra scopurilor și semnificațiilor ce stau la baza utilizării acestuia de către copil

PERSPECTIVA INTERACTIONISTA ASUPRA LIMBAJULUI

- ❑ **Asumptie:** *Comunicarea incepe la copii inainte de a ajunge la stadiul vorbirii semantice*
  - ❑ **Trevarthen** (1974): studiaza **protoconversatiile** - miscarile precoce ale gurii ce sunt remarcate in timpul interactiunii sociale și ce par sa fie intr-o relatie de sincronizare cu vorbirea adulta
  - ❑ **Brunner** (1975): *functia sociala a comunicarii*-se stabilesc astfel roluri predictibile și verbalizarile predictibile ce insotesc actiunile comune parinte-copil
  - ❑ Se alcatuieste sistemul de suport al achizitionarii limbajului
-

CORELAȚIA DINTRE GÂNDIRE ȘI LIMBAJ

CORELAȚIA DINTRE GÂNDIRE ȘI LIMBAJ

Gândirea consta în manipularea reprezentărilor mentale în scopul obținerii unor informații. Omul poate gândi și cu ajutorul simbolurilor (valorice; numerice etc), acest tip de gândire numindu-se gândirea abstractă, numai omul fiind capabil de o asemenea gândire.

CORELAȚIA DINTRE GÂNDIRE ȘI LIMBAJ

- Gândirea este un proces de cunoaștere indirect care are mai multe operații :
  - **Analizarea:** Omul are obiceiul de a desface pe plan mental un anumit obiect în părțile sale componente
  - **Sintetizarea:** După primul proces efectuat părțile componente sunt sintetizate.
  - **Comparatia:** Stabilirea asemănarilor și a deosebirilor dintre 2 sau mai multe elemente. Odată cu stabilirea asemănarilor se merge spre esențializare
  - **Abstractizarea:** Esențializarea merge mai departe odată cu această operație îndeplinită
  - Generalizarea
- **Caramizile gândirii sunt noțiunile** . Ele însă nu stau izolate ci intră în limbajul nostru de zi cu zi formându-se judecățile. Care pot fi negative pozitive, universale și particulare. Nici ele nu stau izolate ci intră în comunicare formându-se raționamentele, forma superioară a gândirii, ele pot fi deductive sau inductive.

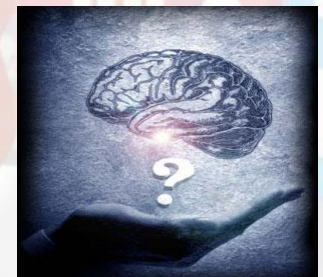
CORELAȚIA DINTRE GÂNDIRE ȘI LIMBAJ

Limbajul este fenomenul psihic specific uman. El poate fi exprimat sau neexprimat, dialogat, monologat etc. Cu ajutorul limbajului exprimăm ceea ce gândim, el poate fi numit ca un fel de haină a gândirii.

Nu există gândire fără limbaj și nici limbaj fără gândire, din cauza legăturii puternice la nivel neuronal al lobului temporal și frontal.

Îmbogățirea și cultivarea limbajului duce și la dezvoltarea gândirii. Printre obiectivele prioritare ale gândirii se situează înțelegerea (intrarea în esența a lucrurilor, înțelegerea cauzelor ce au produs un anumit fenomen).

Când înțelegem ceea ce cunoaștem putem memora mai trainic informația respectivă și putem să ne exprimăm într-un limbaj mult mai adecvat.

ACTFL
ORLANDO 2013
Convention
Networker

Corelația dintre gândire și limbaj

- Adesea în încercările de a defini ființa umană se afirmă că este unică ființa dotată cu gândire și limbaj ("homo cogitarius", "homo loquens"). Cele două fenomene psihice puse în discuție (dar nu numai ele, desigur), constituie din timpuri străvechi, emblema omului, fiindu-i specifice și deosebindu-i astfel, radical, de celelalte vietuitoare.
- În cadrul SPU, interacțiunea tuturor elementelor sale componente este o condiție obligatorie fără de care activitatea umană, adaptarea la medii, crearea de valori, etc., nici nu ar fi posibilă. Dintre toate aceste elemente (fenomene, gândirea și limbajul se află într-o strânsă legătură, ele evoluând prin interconditionarea pe tot parcursul ontogenezei. Menționăm însă că desprinderea lor din contextul SPU este în demers artificial ce poate fi realizat numai în scopul unei mai bune analize teoretice a raporturilor dintre ele, în realitate nici un fenomen psihic. Gândirea este procesul psihic cognitiv superior care prin intermediul operațiilor mintale (analiză, sinteză, comparație, abstractizarea, generalizarea), reflectă însușirile esențiale și relațiile dintre obiectele și fenomenele lumii, sub forma noțiunilor, propozițiilor (judecăților și raționamentelor).

Corelația dintre gândire și limbaj

- **Notiunea** fiind elementul de baza al gândirii, rezultă ca limbajul se evidentiază chiar din definiția acestui complex fenomen psihic, întrucât notiunea este tocmai semnificația cuvântului ca element constitutiv al limbajului și, deoarece semnificația cuvântului ca element constitutiv al limbajului și, deoarece semnificațiile, înțeleșurile, sunt de natură ideală și nu pot exista independent de un purtător material apare ca evidență legătura dintre gândire și limbaj.

Corelația dintre gândire și limbaj

- Limbajul este activitatea individuala de comunicare prin intermediul limbii,ori comunicarea (transmitera de informatii) presupune vehicularea unor semnificatii intr-un "emitor" si un "receptor ", ceea ce nu se poate realiza decat priun utilizarea unor "coduri" care sa permita,materializarea acestor " mesaje" ,codurile putand fi semnele (cuvintele) diferitelor limbi naturale sau limbajul mimico-gesticular (specific surdo-mutilor), sau alfabetul Morse,etc.O alta componenta esentiala a unui sistem de comunicare este conexiunea inverasa ce are rolul de a regla emisia mesajelor in functie de efectele produse.
- Limbajul fiind "limba in actiune "sau limba preluata (interiorizata) si utilizata de fiecare subiect uman (care o gaseste la nastere gata constituita),inseamna ca limbajul preia si latura semantica a limbii.Latura semantica a limbajului nu se suprapune inasa integral pe cea a limbii intrucat,pe de o parte, individul nu-si poate insusi toate semnificatiile tuturor cuvintelor existente in lexicul unei limbi,iar pe de alta parte,fiecare individ adauga semnificatiei principale aunui cuvânt alte sensuri secundare,strans legate de experienta sa personala.De exemplu,cuvântul "matematica" semnifica "stiinta exacta a numerelor si a relatiilor dintre ele" dar la aceasta semnificatie valabila pentru oricine se asociaza trairi subiective (predominant afectiv-motivationale) diferite in cazul unui elev premiant la olimpiada de matematica fata de un elev corigent. Acestea sunt tocmai consurile personale ale cuvântului respectiv rezultate din

CORELAȚIA DINTRE GÂNDIRE ȘI LIMBAJ

□ Este necesar a aminti de asemenea, ca gândirea, ca proces logic, realizează legăturile între diferite noțiuni, întrucât acestea nu pot exista separat ci în sisteme de noțiuni de formă piramidala în care noțiunile aflate pe o treaptă mai înaltă cu un grad mai mare de generalizare și abstractizare. De aceea gândirea lucrează cu construcții mai complexe, cum sunt judecățile și raționamentele; acestea trebuie să se materializeze în construcții lingvistice mai complexe decât cuvântul, cum sunt propozițiile, frazele. Și așa cum în cadrul limbajului utilizarea vocabularului unei limbi nu se poate face în absența unor reguli gramaticale, tot așa, în cadrul gândirii, utilizarea noțiunilor nu se poate face în afara legilor logice care vizează corectitudinea gândirii, adecvarea ei la realitate. De aceea se vorbește despre simetria și solidaritatea normelor gramaticale și a celor logice.

□ Dacă avem în vedere evoluția ontogenetică a individului uman, este ușor de observat că gândirea și limbajul sunt într-o strânsă unitate; copilul mic ce are un limbaj slab dezvoltat are o capacitate redusă de gândire (înțelegere și soluționare de probleme); maturizarea psihică a individului presupune un nivel crescând al celor două fenomene psihice întrucât această maturizare se realizează prin învățare, iar învățarea este activitatea complexă ce solicită participarea întregului SPU și în mod special a gândirii și limbajului (cu toate formele sale: monologat, dialogat și colocvial, scris și intern). Aceasta înseamnă că învățarea este în esență dobândirea capacităților operatorii în plan mental, operațiile luând naștere prin interiorizare datorită limbajului, a acțiunilor externe (după cum a

CORELAȚIA DINTRE GÂNDIRE ȘI LIMBAJ

- Legătura dintre gândire și limbaj se evidențiază însă și în situațiile în care diferite perturbări ce se pot produce în cadrul ~~unuia, influențează negativ și pe ceilalți~~; altfel spus, afectarea accidentală a mecanismului complex al gândirii (întâlnite în boli psihice) se manifestă și prin dificultăți ale comunicării.
- Asadar, gândirea se formează și se dezvoltă prin intermediul limbajului în absența căruia rămâne la un stadiu primitiv (a se vedea cazurile de copii sălbatici sau copii surzi din naștere).
- Operațiile gândirii sunt transformări mintale ale obiectelor și fenomenelor care nu pot fi prelucrate decât prin intermediul limbajului: analiza (desfacerea întregului în părțile componente) ca și sinteza (refacerea întregului) necesită utilizarea limbajului; comparația (relevarea asemănarilor și a deosebirilor dintre obiectele gândirii pe baza unui criteriu), de asemenea, abstractizarea (reținerea unor însușiri prin renunțarea la altele) și generalizarea (formarea claselor pe obiecte și fenomene) presupune intervenția limbajului ca suport sau instrument pentru vehicularea semnificațiilor corespunzătoare.
- ~~Intelegerea, ca funcție a gândirii ce constă în stabilirea de~~ legături între noile informații și cele vechi, n-ar fi posibilă fără sprijinul limbajului.

CORELAȚIA DINTRE GÂNDIRE ȘI LIMBAJ

- ❑ Rezolvare de probleme (ca proces de mobilizare a resurselor psiho-nervoase pentru depășirea obstacolului cognitiv),
- ❑ este regimul în care funcționează, de regulă, gândirea; aceasta este imposibilă în absența verbalizării care este prezentă pe tot parcursul sau în punerea problemei (reformularea datelor), emiterea ipotezelor, întocmirea planului mental, rezolvarea propriu-zisă și eventual, verificarea.
- ❑ La rândul său limbajul, ca mijloc al tuturor fenomenelor psihice, deci și al gândirii, ar fi un simplu ambalaj o formă fără conținut, dacă nu ar dispune și încărcătură semantică.
- ❑ Disocierea dintre gândire și limbaj (care atrage atenția, prin contrast, tocmai asupra înșelăciunilor lor) se manifestă pregnant învățarea (mai bine zis "memorarea") mecanică ce se oprește la nivel formal, pur verbal, fără a pătrunde prin înțelegere (deci prin gândire) în esența lucrurilor și fenomenelor.
- ❑ De aceea funcțiile (rolurile) esențiale ale limbajului, la nivelul SPU sunt inseparabile: funcția de comunicare se realizează în unitate cu cea cognitivă și ambele sunt dependente de cea reglatorie; funcția persuasivă (de convingere ar fi imposibilă în absența raționamentelor; funcția dialectică a limbajului este implicată chiar în soluționarea conflictelor problematice (aparținând gândirii) s.a.m.d .

CORELAȚIA DINTRE GÂNDIRE ȘI LIMBAJ

- La nivelul personalitatii, limbajul, in toate formele sale,este un indicator cert al capacitatii intelectuale;bogatia vocabularului,corectitudinea gramaticala,cursivitatea logice,a flexivitatii si fluentei gandirii.In aciasi timp, dovada intelegerii deci a functionalitatii gândirii) nu se poate face decat prin intermediul verbalizarii,exteriorizarii prin limbaj a ideilor.
- In concluzie,unitatea in interactiune (reciproca) a gândirii si limbajului poate fi considerata unpunct de pornire cu rol central in intelegerea interdependentei tuturor fenomenelor in cadrul complexului sistem psihic uman si a integrarii acestuia in mediul socio-cultural care il conditioneaza

3. Comunicare, limba, limbaj

□ **Comunicarea** – conditie generala și necesara a aparitiei și manifestarii vietii psihice umane (Cretu, 2005)

Semnificatii

- Instiintare, aducere la cunostinta;
- Contacte verbale in interiorul unui grup sau unui colectiv;
- Prezentare, ocazie ce favorizeaza schimbul de idei ori relatii spirituale

(Van Cuilenburg, Scholten 2004)

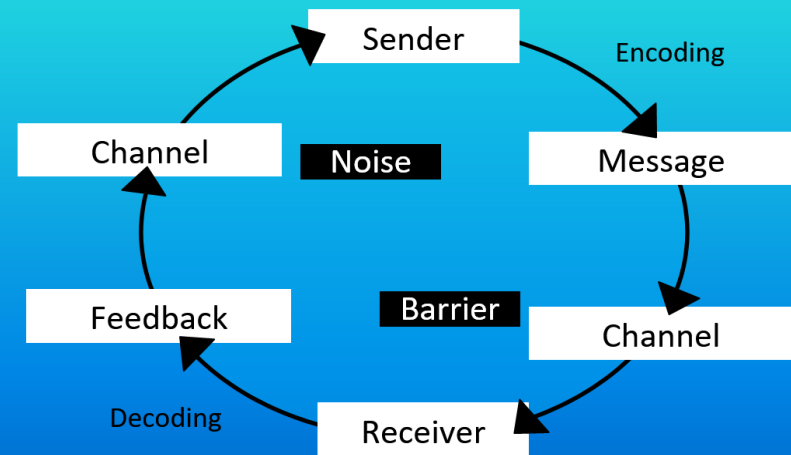
---

1. Comunicarea – concept. Funcțiile, principiile comunicării

- **Comunicarea** reprezintă un proces esențial de menținere a legăturilor interumane, care stă la baza organizării sociale.
- Majoritatea vorbitorilor percep cuvântul **comunicare** ca pe un schimb de mesaje, fapte, idei, impresii, între două sau mai multe persoane.
- Conceptului de comunicare nu i s-a stabilit încă o definiție unică, încercarea de a găsi o definiție universal valabilă fiind aproape imposibilă.

Process of *Communication*

PRINCIPIILE COMUNICĂRII

1. Comunicarea are scopul (de a ne dezvolta și menține sentimentul de sine; de a ne satisface nevoile sociale; de a dezvolta și menține relații; de a face schimb de informații; de a-i influența pe ceilalți).
2. Comunicarea este continuă.
3. Mesajele de comunicare variază prin gândirea conștientă.
4. Comunicarea este ghidată de cultură.
5. Comunicarea se învață.
6. Comunicarea are implicații etice.

ACTFL
ORLANDO 2013
Convention
Networker

STANDARDE ETICE CARE NE INFLUENȚEAZĂ COMUNICAREA ȘI NE GHIDEAZĂ COMPORTAMENTUL

VERIDICITATE ȘI ONESTITATE

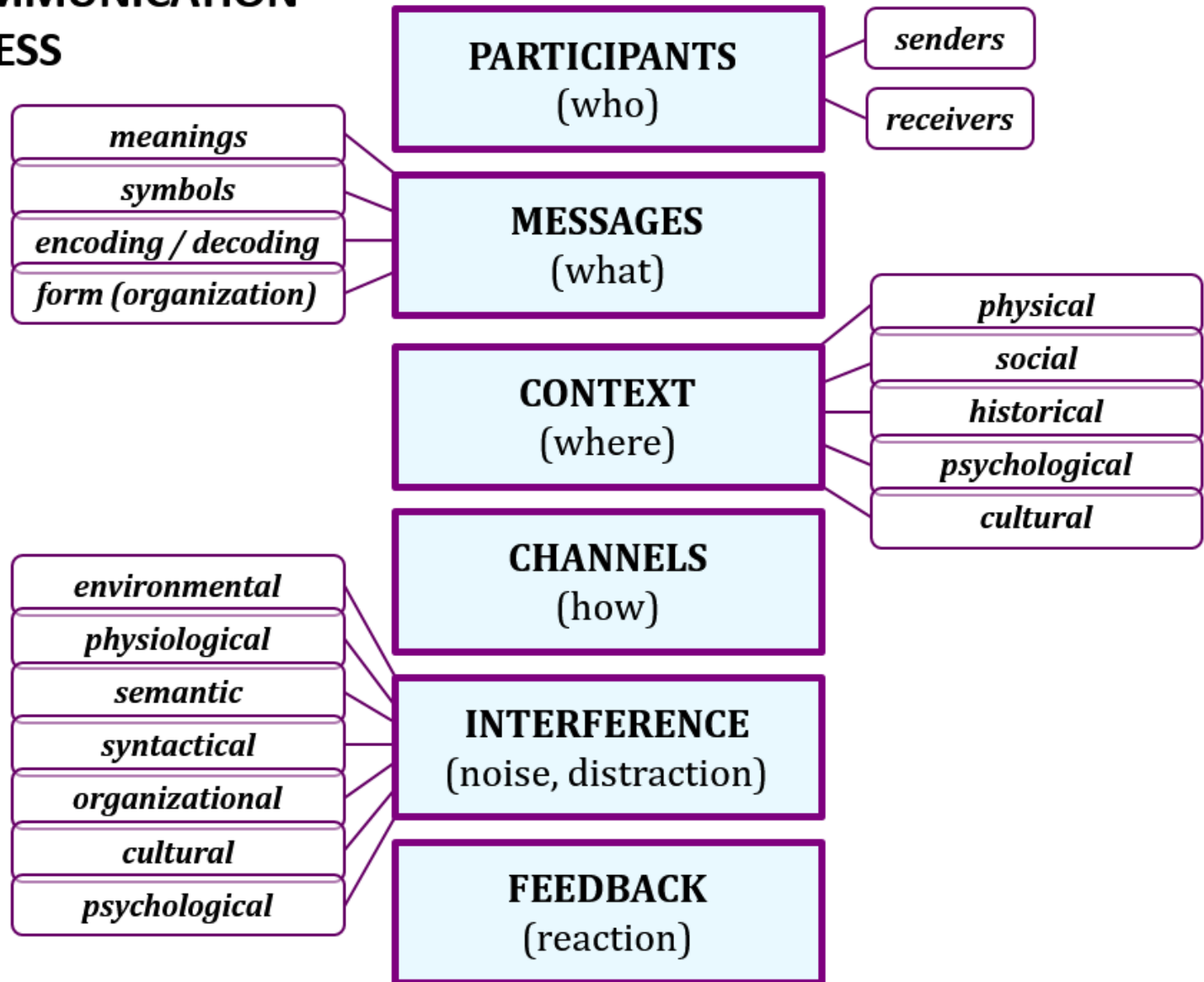
INTEGRITATE

ECHITATE

RESPECT

RESPONSABILITATE

ELEMENTS OF THE COMMUNICATION PROCESS

Definitii ale procesului de comunicare

- **E. O. Wilson:** *“actiune a unui organism sau a unei celule care altereaza modelele probabile de comportament ale unui alt organism sau altei celule, intr-o maniera adaptativa pentru unul sau mai multi participantii”*
- **L. Forsdale:** *“procesul prin care un sistem este stabilit, mentinut și modificat prin intermediul unor semnale comune, care actioneaza potrivit unor reguli”*

Definitii ale procesului de comunicare

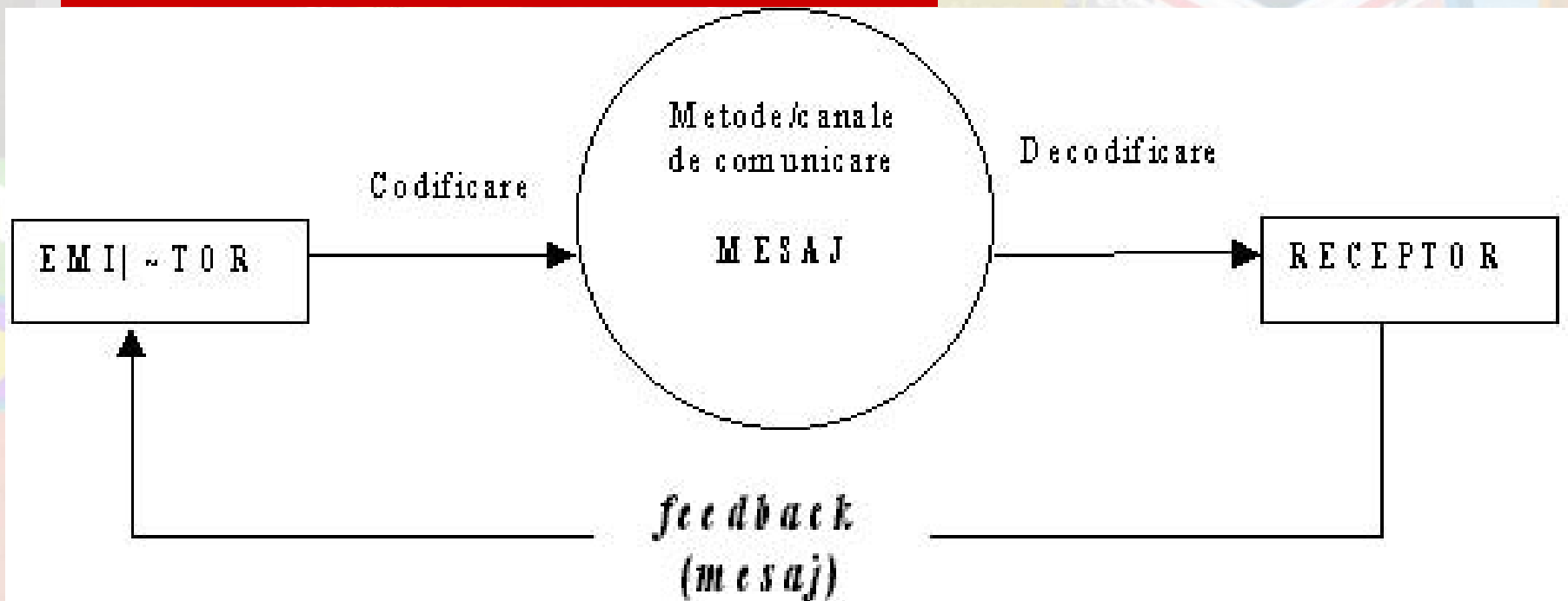
- ❑ **COMUNICAREA:** procesul de codare și transmitere a informațiilor, în forma unui mesaj, de la un emițător la un receptor prin intermediul unui canal.
- ❑ Mijloace de transmitere a informațiilor:
  - Verbale: vorbirea, cântatul, uneori tonul vocii;
  - Nonverbale: limbajul corporal, mimico gestual, atingerea, contactul vizual;
  - Grafice: scrisul
- ❑ **Comunicarea reprezintă o asignare și atribuire de semnificații în încercarea de a crea sensuri comune**

Niveluri ale regulilor semiotice:

- **Nivelul sintactic:** proprietati formale ale semnelor și simbolurilor;
- **Nivelul pragmatic:** relatiile dintre semne, expresii și utilizatorii sai;
- **Nivelul semantic:** studiul relatiilor dintre semne.

Schema procesului de comunicare

Caracteristici ale procesului de comunicare

- **Scopul comunicării:** transmiterea, transferul sau deplasarea informației de la un participant la altul;
  - Dialogul: comunicarea realizată în ambele sensuri;
  - Comunicarea mass-media, monologul: comunicare într-un singur sens
- **Categorii de scopuri ale comunicării:**
  - Achiziționarea de informații;
  - Procesarea de informații;
  - Generarea de informații
  - Diseminarea de informații

Basic Communication Model

1. **SENDER** has a thought
2. **SENDER ENCODES** thought into a **MESSAGE**.

3. **MESSAGE** is Transmitted through a **CHANNEL**.

4. **RECEIVER DECODES** message
5. **RECEIVER INTERNALIZES** message

Caracteristici ale procesului de comunicare

□ Perturbari ale procesului de comunicare

- *Natura interna*: factori fiziologici, perceptivi, semantici, interpersonalii;
- *Natura externa*: poluare fonica, intreruperi succesive ale procesului de comunicare

□ Zgomote (M. Golu):

- situatia optima
- situatia ideala
- situatia critica

Caracteristici ale procesului de comunicare

- Procesul de comunicare prezinta un caracter dinamic, prezinta o anumita evolutie
- Procesul de comunicare se desfasoara intr-un anumit context (spatiu psihologic, social, cultural, fizic, temporal)
- Procesul de comunicare prezinta un caracter ireversibil

Caracteristici ale procesului de comunicare

- ❑ In procesul de comunicare se urmareste, prin mesaj, realizarea unor scopuri și transmiterea unor semnificatii
- ❑ Mesajul presupune un continut manifest și un continut latent
- ❑ Dimensiunile procesului de comunicare:
  - Comunicarea exteriorizata
  - Metacomunicarea
  - Intracomunicarea

Nivele de comunicare

- ❑ **Comunicarea verbala:** transmiterea și descifrarea mesajului
  - ❑ **Comunicarea nonverbala:** element de întărire a comunicării verbale (mimica, gestică, postura, atitudinea, vestimentația, proxemica)
  - ❑ **Comunicarea paraverbala:** operează cu aspecte și forme ale comunicării verbale și nonverbale, maniera de exprimare
  - ❑ **Metacomunicarea:** se realizează operația de control a comunicării, reflexia comunicării
-

Teorii și modele ale comunicării

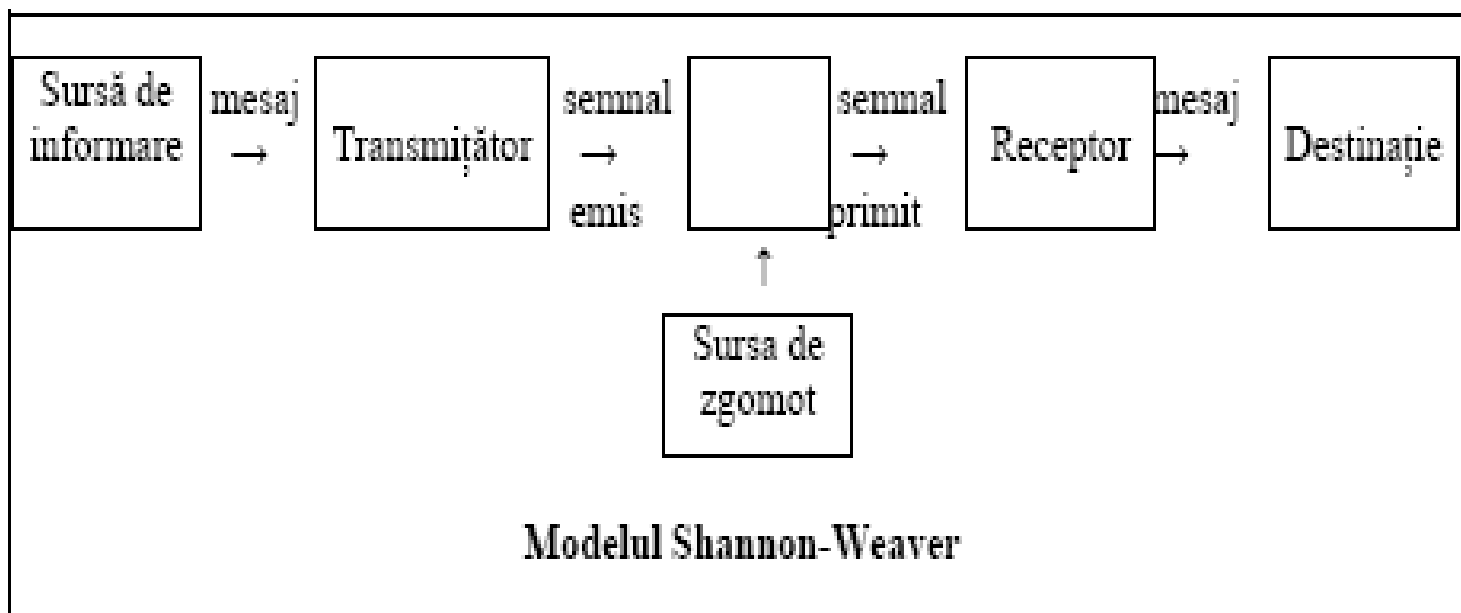

➤ Niveluri în studiul comunicării **C. Shannon, W. Weaver** (1949):

- Cu câtă acuratețe pot fi transmise simbolurile? (*probleme tehnice*)
- Cât de exact acopera simbolurile înțeleșurile care s-au vrut transmise? (*probleme semantice*)
- În ce măsură afectează înțeleșurile recepționate orientarea acestora în direcția dorită de emitator? (*probleme de eficiență*)

Modelul comunicării Shannon-Weaver

Concepte ale modelului comunicării Shannon- Weaver

- ❑ **Sursa:** locul în care decizia de selecție a mesajului și transmitere a acestuia este luată
- ❑ **Zgomotul:** orice adăugire la semnal între transmiterea și recepția mesajului, care nu a fost intenționată de sursă.
- ❑ **Informația:** măsura predictibilității semnalului; (cu cât predictibilitatea este mai mare, cu atât este mai scăzută cantitatea de informație).

Concepte ale modelului comunicării Shannon- Weaver

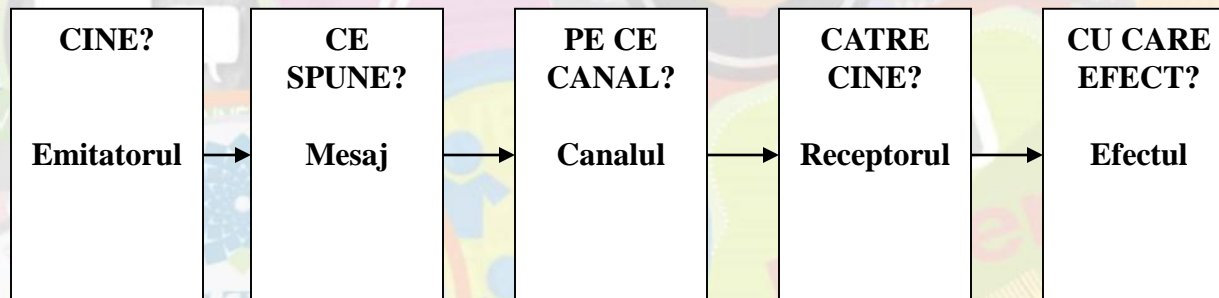

- ❑ **Redundanta:** ceea ce este previzibil sau conventional într-un mesaj (rezultatul unei predictibilități înalte).
  - Se asociază cu posibilitatea sporită de detectare și înlăturare a erorilor.
- ❑ **Entropia:** înalt grad informativ (rezultatul unei predictibilități scăzute); măsura numărului de alegeri de semnal care pot fi realizate și a caracterului aleatoriu
- ❑ **Canal:** mijlocul fizic prin care este transmis semnalul
- ❑ **Codul:** sistem de înțeleșuri, semne și reguli comune membrilor unei culturi/ subculturi
- ❑ **Mediul:** mijlocul tehnic de conversie a mesajului în semnal, care să poată fi transmis prin canal

Modelul comunicarii Lasswell

- **H. Lasswell** (1948): pentru a intelege procesele comunicarii in masa este necesar sa intelegem fiecare dintre etapele acesteia

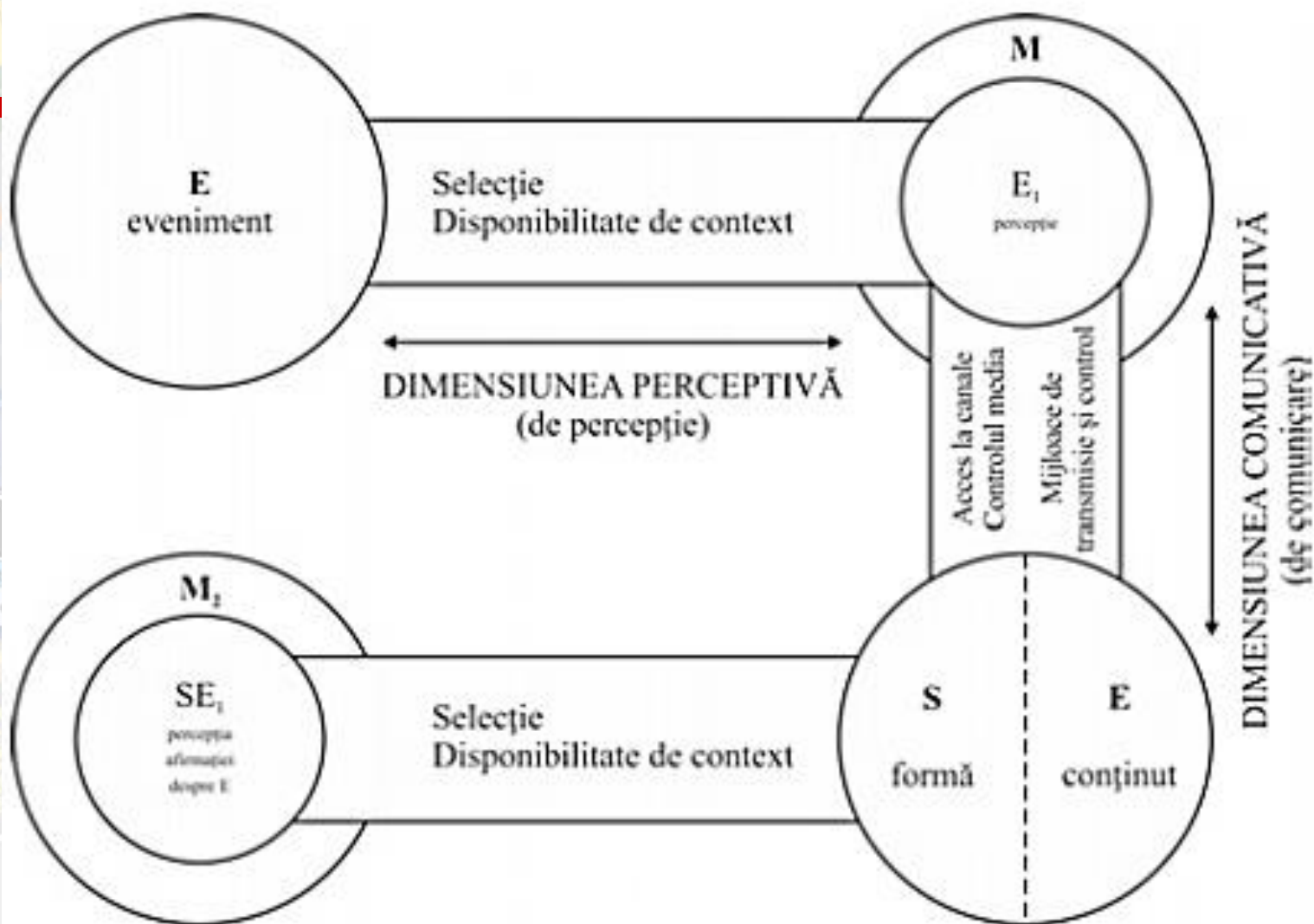

Modelul comunicării G. Gerbner

- ❑ Elaborează un model general al comunicării
- ❑ **Mesajul** transmis este direct legat de realitatea despre care relatează, ceea ce facilitează perceperea și înțelegerea;
- ❑ **Comunicarea:** proces bidimensional
  - Dimensiunea perceptivă (de recepție)
  - Dimensiunea de comunicare (transmiterea și controlul)

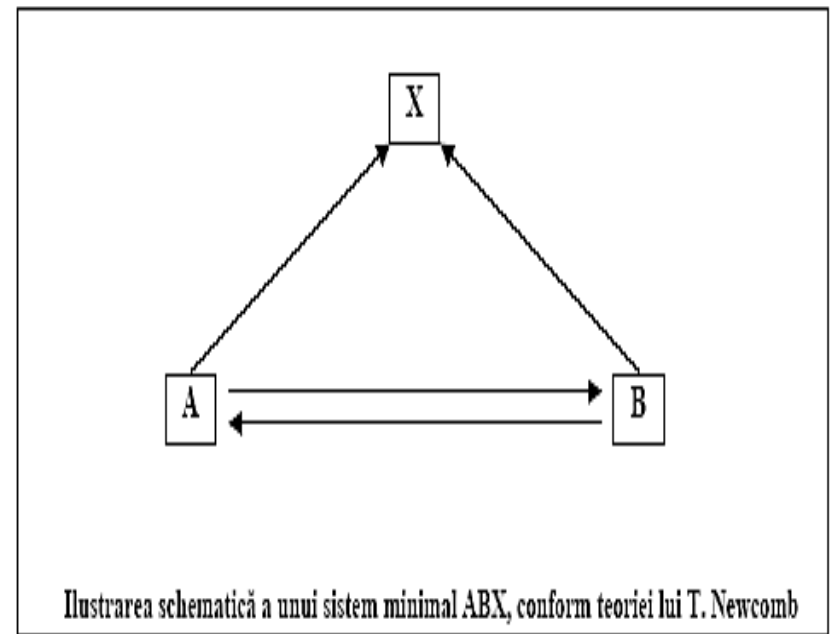
Modelul comunicării G. Gerbner

Modelul Gerbner

Modelul comunicational a lui T. Newcomb

- ❑ **T. Newcomb** concepe procesul comunicarii in context societal
- ❑ A, B- participantii la comunicare; X participant al mediului social.
- ❑ Daca A și B prezinta atitudini similare fata de X, sistemul este echilibrat

Modelul comunicational a lui Jakobson

- ❑ **Principiul modelului se refera la modelarea functiilor actului de comunicare raportat la fiecare factor constitutiv**
  - 1. Functia emotionala** (functia expresiva): mesajul transmite emotii, atitudini, , status profesional
  - 2. Functia persuasiva:** descrie efectul mesajului asupra destinatarului;
  - 3. Functia referentiala:** descrie orientarea reala a mesajului;
  - 4. Functia empatica:** realizeaza elementul redundant al mesajelor
  - 5. Functia de metalimbaj:** identificarea codului utilizat in comunicare
  - 6. Functia poetica:** relatia mesajului cu el insusi
-